

یکی از زیباترین آثار تاریخی ئ یکی از جاهای دیدنی اراک، موزه حمام چهار فصل این استان است. موزه ای که امروزه به نام موزه مردم شناسی اراک نیز نام برده می شود. این حمام که یکی از منحصر به فرد ترین آثار تاریخی ایران است، با تزئینات خیره کننده، به یک جاذبه گردشگری معروف بدل شده است.

این اثر تاریخی و ارزشمند که به عنوان یکی از جاهای دیدنی اراک نیز شناخته می شود، در سال ۱۳۵۶ با شماره ۱۳۳۹ در فهرست آثار ملی کشور به ثبت رسید و پس از آن در سال ۱۳۷۳ و اتمام عملیات مرمت و بازسازی، به عنوان موزه باستان شناسی و مردم شناسی اراک بازگشایی شد.

حمام چهار فصل

این حمام، یکی از به یاد ماندنی ترین نمونه های کاشی کاری ایران و دوران سلطنت قاجاریان به حساب می آید. این بنا تاریخی علاوه بر کاشی کاری بسیار چشم گیرش، به دلیل وجود تزئینات معماری اسلامی از آثار مهم و با ارزش در گنجینه ملی محسوب می شود.

بنای ابتدایی و اصلی حمام چهار فصل در زمان حکومت احمد شاه قاجار و در حدود 100 سال پیش و به دستور حاج محمد ابراهیم خوانساری یکی از بزرگان سلطان آباد درست در روبروی قصر شخصی وی ساخته شد.

نامگذاری

نکته شایان ذکر در مورد حمام چهار فصل یکی از جاهای دیدنی اراک، این است که این عنوان از تابلو های کاشی کاری شده در چهار طرف حمام در بخش سربینه مردانه گرفته شده است که بنای حمام را در چهار فصل سال به زیبایی تمام به تصویر کشیده است. بر روی این کاشی های لعاب دار، نگاره هایی از مناظر طبیعی، شکارگاه و غیره مشاهده می شود.

تاریخچه

در زمان حکومت ناصرالدین شاه قاجار که حدود نیم قرن به طول انجامید، اراک به یکی از شهر های تجاری و حکومتی مهم بدل شده بود. در همین زمان نیز به دلیل خوش رفتاری حاکمان محلی، از جمله میرزا حسن خان و مستوفی الممالک، و نمایندگان آنها با تجار و مردم، باعث افزایش مهاجرت و شکل گیری ادیان متفاوت در اراک شد.

حمام چهار فصل که یکی از جاهای دیدنی اراک محسوب می شود، که ساخت آن حدود 38 ماه به طول انجامید؛ این حمام که برای ادیان مختلف ساخته شده، تنها حمام ایرانی است که هر بخشی از آن مخصوص یک اقلیت دینی به حساب می آید.

ساختار حمام

این سازه که به عنوان یکی از جاهای دیدنی اراک به حساب می آید، با زیر ساختی به عمق هفت و نیم متر با استفاده از مصالح سنگ سیاه و گل آهک بسیار مستحکم ساخته شده است. قطر دیوارهای اصلی حمام چهار فصل اراک از سطح زمین تا سقف حدود ۵۰ تا ۸۰ سانتی متر است. این سازه تاریخی و دیدنی، بر روی زمینی بالغ بر 1600 متر مربع ساخته شده است.

سربینه های این حمام مکان هایی هستند که دارای چهار سکو است که هر کدام از آن ها از یک طرف به گرمخانه و از طرف دیگر و با پله هایی قوس دار به خیابان راه پیدا می کنند. این قسمت به شکل هشت ضلعی نامنظم طراحی شده و به طور قرینه به هشت رختکن، رواق و صحن تقسیم شده است.

بخش های تشکیل دهنده این حمام به شرح زیر است :

- سربینه مردانه
- سربینه زنانه
- خزینه
- آب انبار

